

STATUTÁRNÍ MĚSTO LIBEREC

INFORMACE

pro jednání zastupitelstva města dne 26. 11. 2009

**Vyjádření ředitele ZOO Liberec MVDr. Davida Nejedla
k mimořádné události dne 19. listopadu 2009**

Předkládá: Ing. Ondřej Červinka, náměstek primátora

Zpracovala: Martina Matviaková, oddělení kultury a sportu

telefon: 485 243 382

Ve středu 25. listopadu 2009 obdržel odbor školství, kultury a sportu vyjádření ředitele ZOO Liberec k události ze dne 19. listopadu 2009, při které byla smrtelně zraněna tygřička Isabella, zakladatelka našeho chovu bílého tygra.

Text vyjádření předkládáme zastupitelstvu města jako informaci.

Vyjádření ředitele MVDr. Davida Nejedla:

Lev smrtelně zranil tygřičku Isabellu

ZOO Liberec přišla o 17 letou samici bílého tygra Isabellu. Ve čtvrtek ráno - při rutinním vypouštění šelem z ubikací do vnějších výběhů - samec a samice Iva (Sultán a Elsa) pronikli do venkovní expozice, kterou již v tu chvíli obývala Isabella, a smrtelně tygřičku zranili. K události došlo doslova během pár vteřin a nebylo možno jí žádným způsobem zabránit ani předejít. Lvi se do výběhu dostali z prostoru tzv. křížovatky (prostor se šubry do jednotlivých výběhů) ve vnitřní části pavilonu, kam nemají ošetřovatelé v danou chvíli žádný přístup ani vizuální kontakt, když se jim podařilo nadzvednout bezpečnostní šubr (které musejí být při vypouštění šelem dovnitř či ven nakrátko odjištěny) Isabelliny expozice. Oba lvi byli následně zahráni do svého výběhu.

ZOO Liberec ubezpečuje, že při nešťastné události nemohlo dojít ke zranění personálu zoologické zahrady, natož pak jejich návštěvníků. Prostory zvířat a lidí totiž vzájemně odděluje několikanásobné jištění, takže žádný fyzický kontakt šelem s okolím není v žádném případě možný.

Isabella byla zakladatelkou chovu bílého tygra v ZOO Liberec. Pod Ještěd přicestovala jako dvouletá v roce 1994 ze ZOO Eskilstuna (Švédsko) se svým dvojčetem Columbem. Po výměně samců v roce 1999 a následném spojení (se samcem Sitarem) Isabella porodila v roce 2002 trojčata Artemis (nyní v ZOO Liberec), Afroditu (nyní ZOO Sóstó, Maďarsko) a Achilla (nyní ZOO Bratislava). ZOO Liberec v současnosti ještě chová samce Parise (4 roky) a samici Suryu Báru (1 rok).

Lvi Sultán (14 let) a Elsa (11 let) pocházejí ze ZOO Givskud, Dánsko, odkud do Liberce dorazili v roce 2001.

Pavilon šelem byl rekonstruován v letech 2001-2002. Jeho součástí byl i systém otevírání vypouštěcích dvířek, tzv. šubrů. Jedná se o velmi těžká kovová dvířka, jež jsou táhly a lanky nadzvedávána chovatelem z obslužné chodby. Tomu napomáhají závaží, bez nichž by těžké dveře průměrný chovatel (chovatelka) jen těžko zvedali. Šubry při nadzvedávání pojíždějí v kovových lištách, které zabraňují jejich podebrání nebo vytlačení. V době mimo přepouštění zvířat jsou navíc zajištěny mechanickou pojistkou. Ta se nedá ovládat na dálku, musí být odjištěna před vypouštěním zvířat přímo na dvířkách. Tento systém se zdál v tehdejší době nepřekonatelný a osmiletá praxe tomu nasvědčovala. V minulém týdnu však byl šubr dvojicí lvů překonán, což byl šok především pro zaměstnance ZOO.

Bezprostředně po incidentu byl vydán pokyn k okamžité změně režimu zvířat v pavilonu šelem, byly prošetřeny všechny možnosti, které mohly vést k překonání překážky mezi zvířaty, a začal se hledat nový systém přepouštění zvířat.

Dosavadní systém vypouštění zvířat předpokládal jejich rotaci ve výběžích tak, aby všechna mohla střídavě využívat největší výběh u pavilonu. Jejich dráhy při přepouštění se tedy musely křížit, a proto byla vždy část zvířat při přepouštění přehnána do jedné ze dvou přepouštěcích chodeb v rozích pavilonu. V jedné z nich došlo k úniku lvů do výběhu. Nově se do doby úplného dořešení technické změny otevírání a zajištění šubru nebudou zvířata ve výběžích točit.

Bylo provedeno prošetření možných příčin překonání překážky a důsledně zkontrolován technický stav šubru, jímž zvířata pronikla. Technická závada nebyla shledána. Službu v době incidentu vykonával velmi zkušený chovatel. Rekonstrukce jednotlivých kroků při vypouštění zvířat ukázala, že velmi pravděpodobně nedošlo ani k jeho selhání. Skutečně se prokázalo, že při nalehnutí na dveře a vynaložení tlaku v určitém úhlu a směrem nahoru, se podařilo tato dvířka mírně přizvednout. Pokud v takovém okamžiku pod ně strčilo končetinu druhé zvíře a nedbajíc bolesti zpětně padajících dveří mohlo se otvorem prodrat následovano druhým zvířetem. Poté dveře znovu zapadly a zavřely se.

Znovu je zde třeba podotknout, že k takovéto možnosti mohlo dojít jen v době vypouštění zvířat a jen ze strany přepouštěcí chodby, nikoli z tunelu v umělé skále ze strany ubikace zvířat. Krom vypouštění, tedy v noci a kdykoli jindy přes den, například při úklidu venkovních výběhů ošetřovateli, jsou dvířka šubru mechanicky zajištěna pojistkou a nemůže tedy dojít k podobnému proniknutí zvířat v době, kdy se ve výběhu nacházejí lidé. Přes všechna tato zjištění musíme konstatovat, že pravděpodobnost podobného selhání byla velmi malá, do minulého týdne nepředstavitelná. Podobný systém, založený na gravitaci držících těžkých šubru, se dosud využívá i v jiných zoologických zahradách.

V Liberci 24.11.2009

MVDr. David Nejedlo